

S konferencije za novinare: Nicolas Stemann

FESTIVALI: U Zagrebu počeo 20. Eurokaz, festival novoga kazališta

Je li nasilje dio kulture?

■ ZAGREB – Predstava »Babilon« po tekstu Elfriede Jelinek propituje našu zapadnu kulturu, njezin utjecaj i refleksije na stvarnost koju živimo, rekao je na konferenciji za novinare održanoj u utorak u prostorijama B. P kluba redatelj te predstave Nicolas Stemann, najavljujući time 20. Eurokaz, festival novoga kazališta, koji će trajati do 3. srpnja. Službeni početak Eurokaza je izvedba predstave »Babilon« austrijske nacionalne kuće Burgtheater iz Beča u Hrvatskome narodnom kazalištu u Zagrebu u utorak na večer.

Rat, etika i estetika

Elfride Jelinek, odnedavno austrijska nobelovka i autorica komada na kojem Stemann gradi svoju kazališnu iluziju, napisala je tekst koji se bavi političkom analizom – odnosno kako na moderni rat utječe etika i estetika percepcije u medijima i umjetnosti te psihoanalitička konfrontacija otac – majka – dijete.

Predstava započinje bezopasno, kao šaljivo lutkarsko kazalište sa žabama koje govore. Međutim, Stemann i

ostali tvorci predstave, kako je istaknuto na presici, napravili su predstavu o društvu i stvarnosti koju živimo, a koju isuviše često ne zamjećujemo dok nam se ne dogodi.

Otišli su dalje od nedramskog teksta i oblikovali predstavu koja se, kako smatra Stemann, »polako rastvara u grotesku, u mučnu, secirajuću analizu vremena i prostora«.

Njih je zanimala predstava, izjavio je Stemann, koja se tiče gledatelja, koja pokušava u publici izazvati osjećaje i asocijacije koje možda nisu iskusili, ali ne znači da su od njih i zauvijek pošteđeni. Zanimao ih je odgovor na pitanje: stvara li kultura nasilje ili je nasilje dio

Intrigantna predstava u izvedbi bečkoga Burgtheatra – »Babilon« po tekstu Elfriede Jelinek i u režiji Nicolasa Stemann

kulture? Kao i odgovor na pitanje: što ljude navodi da se žrtvuju?

Neke od sudionika konferencije zanimalo je kako je na predstavu reagirala tradicionalna publika Burgtheatra. Stemann je rekao da je reagirala dobro, iako je bilo uobičajenog nezadovoljstva tradicionalne publike.

Polemično o Handkeu

U analizi predstave sudjelovali su i pojedini novinari pokušavajući predstavu skrenuti na kolosijek dnevne politike, odnosno izjednačiti intelektualnu i spisateljsku »pobunu« Elfride Jelinek i »političku isključivost« Petera Handkea.

Htjeli su da im autori predstave odgovore zašto se Handkea na njemačkom govornom području brani od njegovih političkih »ispada« dok ga se za iste »ispade« u Francuskoj i Engleskoj napada? Odgovoreno je kako to nije istina, jer se radi o konfrontaciji dvaju stavova.

Za jedne je Handke dobar pjesnik, a loš političar, a drugi tvrde da netko tko tako loše politički misli, ne može pisati dobro. [Andrija Tunjić]

Dar obitelji Ivana Lackovića Croate Muzeju grada Zagreba

Ratna donacija voljenom Zagrebu

MARINA TENŽERA

Tvoje su mi slike pružile jedan od najvećih umjetničkih doživljaja u mom životu – zapisao je o pokojnom velikanu hrvatskog slikarstva Ivanu Lackoviću Croati veliki talijanski pjesnik Giuseppe Ungaretti.

Dakako, ne samo svjetski velikani pera, kritičari i pisci već i nebrojeni hrvatski povjesničari umjetnosti i ljubitelji Lackovićeva opusa od Zagreba, Melbournea do Tokija uživali su u sićušnim podravskim selima utonulim u ledeni obruč zime, povorkama seljaka i prosjaka koji kao da su uskrsnuli s Krležinih tjeskobnih stranica punih prokletstva i smrti, pticama i pejzažima što se upisuju u najblistavije stranice hrvatske umjetnosti 20. stoljeća.

Slikar, crtač i kolekcionar Ivan Lacković Croata bio je ne samo među najboljima već i najplemenitijima – umjetnik koji je uvijek nesebično darivao gradove,

U darovnici su vrijedni crteži, uniforme, časopisi, predmeti vezani uz Domovinski rat i fotografije - ukupno 997 predmeta vezanih za velikana hrvatskoga slikarstva Ivana Lackovića Croatu

prijatelje, poznanike, čak slučajne prolaznike koji su svračali u njegov atelier. Ne iznenađuje stoga i odluka umjetnikove obitelji, supruge, kćeri i sina da daruju Muzej grada Zagreba vrijednim crtežima, slikarevom ratnom uniformom, fotografijama i časopisima koji predstavljaju, kako je na potpisivanju darovnice u utorak u Muzeju grada Zagreba istaknuo ravnatelj Muzeja Vinko Ivić, jednu od

vrijednih donacija gradu Zagrebu.

Odazvao se Lackovićovu domovine kada je gorjela Hrvatska od Vukovara do Dubrovnika, pridruživši se 65. samostalnoj bojnoj Ivanić-Grada i 148. brigadi Trnje-Zagreb - o njegovu angažmanu dojmljivo je zborio brigadir Matija Pavlović. Lacković nije mogao podnijeti razaranje onoga svetog tla iz kojeg smo svi potekli, zabilježivši ratnu dramu i u crtežima od kojih izdvojimo u donaciji mape »Hrvatski Los Desastres, »Vapaji iz dubine«, »Kronika nevolje«, »Stop the War in Croatia« i »Tempesta Oluja 95«.

U prigodi potpisivanja donacije između Muzeja i umjetnikove obitelji, čemu je nazočila i pomoćnica ministra kulture mr. Branka Šulc, zagrebački gradonačelnik Milan Bandić pozdravio je prisutne istaknuvši da će ova donacija obogatiti kulturnu baštinu Zagreba koji bi trebao otvoriti i poseban muzej donacija.

S potpisivanja Lackovićeve darovnice: Vinko Ivić i Ana Lacković

U ŽARIŠTU

Keopsova piramida u Gizi

DVA SARKOFAGA

■ KAIRO – Egipatska arheološka misija otkrila je dva sarkofaga blizu piramida u Gizi, objavilo je Visoko vijeće za egipatske antikvitete. Sarkofazi datiraju iz 26. dinastije (664. – 252. prije Krista). Hijeroglifi koji spominju boga mrtvih Osirisa i boga sunca Ra upisani su na prvom polikromnom sarkofagu dugom dva metra i širokom 70 cm. Mumija s imenom Neb Ra Khatow pronađena je u drugom sarkofagu spremjenom u prvome. [Hina/AFP]

John Updike

UPDIKEOV 22. ROMAN

■ WASHINGTON – Poznati američki prozaist John Updike objavio je 22. roman pod naslovom »Terorist« koji bi se mogao nazvati romanom o terorističkim napadima na SAD, iako izravno ne govori o njima, izvijestio je »Glas Amerike« na internetskim stranicama. Roman se događa u jesen 2004. u malom mjestu u New Jerseyu. Središnji lik je osamnaestogodišnji Ahmad, predan Alahu i Kuranu. Roman se bavi korijenima mržnje. [Hina]

Pismo Van Gogha

VAN GOGHOVA PISMA

■ AMSTERDAM – Amsterdamski Muzej Van Gogha kupio je od privatnog kolekcionara 55 pisama koje je napisao slavni nizozemski slikar. Pisma, koja nisu bila dostupna javnosti 60 godina, napisana su od 1881. do 1885. godine Anthonu van Rappardu, nizozemskom slikaru koji je živio u Bruxellesu. Nova pisma ključna su za razumijevanje Van Goghovih umjetničkih gledišta, kaže muzej, koji nije naveo koliko je platio za njih. [Hina/Reuters]